

O B S A H

Úvodem	7
Část prvá: O PRÁCI VŮBEC	9
1. <i>Práce duševní a hmotná</i>	9
Rozbor práce psychofysický. Účelnost duševní práce. Která práce je primární?	
2. <i>Vznik a rozvoj pracovitosti</i>	13
Učení Bücherovo o vzniku práce z přirozeného rytmu. Nesprávnost tohoto výkladu. Lenost a její překonání.	
3. <i>Romantism a práce drobná</i>	17
Člověk primitivní a člověk moderní.	
4. <i>Romantism mučednictví</i>	20
Mravní opravdovost mučedníků. Romantická záliba v utrpení a smrti. Někteří odpůrci romantismu. Divadelnost mučednictví. Neklid moderního člověka. Opravdová láska žádá více práce, méně obětí. Křesťanství a mučednictví. Revolučnost, anarchism, utopism, titanism. Stanovisko socialismu. Mučednictví u jednotlivých národů. Náboženské vyznání a národní povaha. Třídní boj. Bohémství.	
5. <i>Význam práce éthický a metafysický</i>	27
Práce formuje charakter individuí, ale i stavů; typ vojenský a průmyslový. Pokrok se uskutečňuje prací. Synergism. Důležitost otázky: Jak pracovat?	
Část druhá: PRÁCE DUŠEVNÍ, HLAVNĚ VĚDECKÁ	30
6. <i>Theorie a praxe. Motivy práce</i>	30
Poměr rozumu a citu. Potřebnost theorie. Věda pro vědu či věda pro život? Myšlení a nadšení. Trojí způsob myšlení.	
7. <i>Jaký je charakter vědecké práce</i>	33
Přesnost a pozornost; smysl pro jevy všední; drobná práce. Dělna práce principem historickým. Odbornictví, specialisace. Dělna a organizace práce.	
8. <i>Co je vzdělání všeobecné?</i>	38
Potřeba klasifikovat práce. Klasifikace přirozená a mecha-	

nická. Klasifikace úkolem konkrétní logiky. Všeobecné vzdělání je vědění organisované a organické. Polovzdělanost a diletantism. Školství a žurnalistika. Vzdělání všeobecné a filosofické. Mravní význam všeobecného vzdělání. Některé metody všeobecného vzdělání.	
9. <i>Jak číst?</i>	43
Rady pro četbu. Četba jako prostředek všeobecného vzdělání.	
10. <i>O knihách</i>	45
O knihovně.	
11. <i>O zápiscích</i>	46
Důležitost třídění látky.	
12. <i>O cestování</i>	46
Vzdělavací vliv cestování se přeceňuje. Moderní kočovnictví. Národní ráz cestování.	
13. <i>Město a venkov</i>	47
Oddělenost města a venkova mizí. Komunikace. Přiležitost k vzdělání v městě a na venkově.	
14. <i>Samota</i>	49
15. <i>O vzdělání na vysokých školách</i>	49
Universita je instituce zastaralá. Také způsob přednášek zastaralý; větší význam knih. Semináře. Pokračovací kursy pro akademiky. Potřeba druhé university. Učebnice; nedostatek českých učebnic.	
16. <i>Slovo o zkouškách</i>	53
17. <i>O popularisaci vědy</i>	54
Universitní extenze. Nebezpečí popularisace. Dětská literatura.	
18. <i>Popularisace umění snazší než vědy</i>	56
John Ruskin.	
19. <i>O sebevzdělání</i>	57
Sebevýchova a sebevzdělání. Potřeba kulturní synthese. Učení cizím jazykům. Slovanský duch. Proti duchu němčiny a pro angličtinu. Vzdělání světové a češství. Prospěšnost spolkového života. Potřeba programu pracovního.	
20. <i>Vzdělání sociální a politické</i>	63

Politika také vědou. Individuum a společnost: problém psychologický, ale i noetický a éthický. Pravda a majorita. Princip majoritní přechodný. Individualism oprávněnější než kolektivism. Problém vůdce. Nadšení a kritika. Politicky se pracuje nejen v parlamentě. Tacitus consensus: veřejné mínění. Otázka taktiky.

21. O kompromisu 72

Spis Morleyův. Kompromisování v zásadách: diletantism éthický a politický. Poctivost!

Literatura 73

Rejstřík 74

Poznámky k prvnímu vydání knižnímu 75

Poznámka k druhému vydání knižnímu 76